

Social- og Ældreudvalget Social- og Ældreministeren

Randers 25/5 2021

Ableismen i Folketinget

Vi har lyttet og læst på mange udmeldinger fra Folketingets partier om handicap og især på det som ikke bliver sagt. Senest lyttede vi til debatten i Folketingssalen om inkorporering af Handicapkonventionen den 17/5 2021. Vi hørte at flertallet i Folketingssalen ville fortsætte den igangværende undertrykkelse af borgere med handicap, ved fortsat ikke at give retssikkerhed for borgere med handicaps mulighed for at få grundlæggende rettigheder i deres hverdag.

Det er korrekt, at domstolskontrol om Folketinget overholder Handicapkonventionen vil forskyde magten til domstolene, hvilket er en konstatering af, at det har Folketingets partier ingen intention om at gøre. Formuleret mere spiseligt, så ved Folketingets partier godt, at nuværende lovgivning ikke overholder Handicapkonventionen, og denne undertrykkelse af borgere med handicaps vil flertallet gerne fortsætte, hvorfor flertallet ikke vil give borgere med handicaps og deres pårørende retssikkerhed. Vi køber ikke afsporingen om at det Handicapkonventionen indeholder, er for bredt formuleret, som et lødigt argument til ikke at inkorporere **GRUNDLÆGGENDE** rettigheder til borgere med et handicap. Det er i øvrigt allerede en mulighed for alle øvrige borgere uden et handicap at få afprøvet vores grundlæggende rettigheder ved domstolene og om Folketinget overholder disse. Så spørgsmålet er hvorfor borgere med handicap ikke skal have de samme grundlæggende rettigheder som alle andre?

Retorikken fra politikere

Vi lytter til politikere, som ofte kommer med Erasmus Montanus argumenter for laveste fællesnævner om, at det skal kunne betale sig at arbejde. Et eksempel er flertallet af mennesker med et handicap på kontanthjælp, som ikke kan få et arbejde, grundet manglende kompensering for deres handicaps. Det kan være alt fra en ben-protese til psykologhjælp til den depressionsramte, som retorikken fra politikere lyder på: "Det skal kunne betale sig at arbejde." Handicapkonventionens præambel tager netop afsæt i det økonomiske rentable ved at kompensere borgere med et handicap, i erkendelsen af, at samfundet ikke kan undvære de ressourcer borgere med et handicap har. Selvom en sidder i kørestol, kan hovedet godt bruges til opgaver. Men kun hvis samfundet har indsigten og økonomisk velvilje til at købe kørestolen til borgeren.

Det tætteste vi kommer på en erkendelse af flertallet af politikeres strukturelle og retoriske hadefulde omtale af borgere med handicaps, er Socialborgmester i Københavns Kommune, Mia Nyegaard (RV), der i sin kronik om handicapydelse skriver:

”Men det er stadig sådan, at ikke færre end 81 ud af landets 98 kommuner har svært ved at holde budgetterne hele socialområdet, og vi kan ikke hente penge fra hjemløse og udsatte børn til borgere med handicap. Den økonomiske udfordring bliver heller ikke mindre fordi adressen flyttes fra kommunerne til regionerne.”

<https://www.altinget.dk/social/artikel/socialborgmester-en-ny-adresse-loeser-ikke-problemerne-paa-handicapomraadet>

Nyegaard fortæller indirekte hvad der sker i de 81 kommuner med vanskeligheder ved at holde handicap-serviceloftet i Budgetloven. At flertallet af kommunerne i dag straffer familier ramt af handicap, ved at tvangsfjerne børn fra familien, og forvandle en udgift til handicap, til en social udgift, handler om en økonomisk struktur, der negligerer børn med handicaps grundlæggende rettighed til sin familie. Det har Folketingets partier skabt en økonomisk incitamentsstruktur ved ønsket om at afgrænse udgiften til det specialiserede socialområdet, og kaldet handicapområdet i Budgetloven.

Tvangsfjernelser af børn med handicaps

Siden refusionssystemets indførelsen i 2007 er tvangsfjernelser fordoblet i antal. 81 procent af anbringelser er af børn med handicaps. Hvorfor er det særligt børn med handicaps kommunerne ynder at tvangsfjerne? Budgetlovens serviceloft over hvor meget en kommune bruger på handicapydelse til borgerne er fastsat af flertallet i Folketingets ablestiske partier, hvorefter ”det skal kunne betale sig at arbejde”. Hvad kan børn med handicaps ofte ikke? Mennesker med handicap har ret til en værdig behandling, jf. Handicapkonventionens artikel 1. At behandle børn med omkostningstunge handicaps, som børn uden grundlæggende rettigheder, ved at eskortere børnene til at være socialsager, så handicap-serviceloftet i kommunen overholdes, er ikke at behandle børn med handicaps værdigt. Det er at gøre børn med handicaps til en handelsvare, en gøgeunge og straffe barn og forældre for at have sat et barn i verden med et handicap.

Mærkeligt nok er der jo kun belønnende økonomiske strukturer ved mange tvangsfjernelser i en kommune. Kan en fattig kommune ikke finansiere den grundlæggende velfærd i kommunen, så er løsningen en tvangsfjernelse, jf. Aftalen ”Børnene Sidst”, som blev fremlagt 11/5 2021, og som vi vender tilbage til ved et senere skriv. Ved overskridelse af handicap-serviceloftet i Budgetloven bliver kommunerne straffet hårdt økonomisk. Det er ikke svært at gætte hvad en kommune vil vælge, selvom det traumatiserer familier for livet at blive adskilt, blot fordi de søgte kommunen om hjælp til kompensering for handicap. For handicap-serviceloftet var nået, men der er kun belønning ved at straffe familier ramt af handicap ved tvangsfjernelse af barnet for kommunen, da det tages fra social-kassen. Disse overgreb på familier er godt hjulpet på vej af Social- og Ældreminister, Astrid Krags nedsættende retorik om forældre til anbragte børn. Presses en forvaltning nok, så opstår forråelse.

Ved at gøre udgiften til et barns handicap til en social udgift, så har en kommune sparet det på handicapområdet og kan trække vejret igen, fordi det økonomiske loft overholdes. Denne økonomiske strategi nedover børn med handicaps lever ikke op til hverken Menneskerettighedskonventionen, Børnekonventionen eller Handicapkonventionen. Der er tilmed ingen pønale

konsekvenser for kommunen ved ulovlige tvangsfjernelser. Dette vil vi kalde for strukturelle overgreb på børn og forældre, styret af flertallet i Folketinget.

Når Social- og Ældreminister, Astrid Krag (S) udtaler, at alle anbragte børn har særlige behov, så dækker ministeren over, at hun godt ved, at der er overrepræsentation af børn med handicap blandt anbragte børn, og det forsøger hun at dække over ved at kalde dem alle for børn med "særlige behov". I fald de alle har særlige behov, hører de så ikke til i handicapkassen? Skal vi så ikke hellere fastholde udgiften i handicapkassen i kommunerne når et barn bliver anbragt, så denne statslige paternalisering ikke længere understøttes af økonomiske incitamenter i kommunerne?

Vi kan også slå handicapkassen og socialkassen sammen i kommunerne, for det har handicapområdet virkelig brug for. Alle de tilskud, ekstra socialrådgivere og ekstra midler socialområdet har adgang til, kunne handicapområdet virkelig godt trænge til.

Forenede Nationers vurdering af Danmarks økonomi til børn med handicap

FN er netop kommet med sin 4-årige vurdering af Danmarks overholdelse af grundlæggende menneskerettigheder, herunder borgere med handicaps rettigheder i medfør af Handicapkonventionen. Vi har plukket en ud:

"6.236 Ensure the allocation of necessary funds for disability related projects such as inclusive education, to protect the rights of children with disabilities (Maldives)"

<https://menneskeret.dk/sites/menneskeret.dk/files/media/document/Denmark%20-%20Draft%20report%20after%20adoption.pdf?fbclid=IwAR0y6wDvCApA6TAGZm5NGFOO7JY717Jt49r4V0liMIHOrYnbJRAAn2K43G2k>

Det er altså åbenlyst for selv FN, at Danmark ikke bruger tilstrækkeligt med midler til børn med handicaps mulighed for at blive inkluderet i uddannelse. Uddannelse er ikke en abstrakt rettighed, men en grundlæggende rettighed. Vi har for 1,5 år siden gjort udvalget og ministeren opmærksom på det strukturelle problem med manglende specialiserede tilbud til børn og unge, som skaber anbringelsessager, jf.

<https://www.ft.dk/samling/20191/lovforslag/L68/bilag/14/2131507.pdf>

Hvis ellers flertallet mener sine flotte ord om børn med handicaps, hvorfor er det så at der ikke er blevet sikret økonomiske strukturer i kommunerne til at kunne skabe dette? Eller er det bare ordflom, uden indhold?

FN har i øvrigt angivet mange punkter, hvor Danmark ikke lever op til sine forpligtelser til at sikre børn med handicaps rettigheder. Taget i betragtning at Danmark er et rigt land, så er undertrykkelsen af børn med handicaps og mal-behandlingen virkelig pinlig.

Handicap-serviceloftet er grundlovsstridigt

Som vi har angivet før, så er flertallet i Folketinget nogle hyklere, der udtrykker at mene et, men bevidst skabe økonomiske strukturer der forhindrer dette, jf. Grundlovens § 22, 2. pkt. Vi kan dog høre på retorikken: "Det skal kunne betale sig at arbejde", at forståelsen for hvad det vil sige at have et handicap udebliver. Vi vil derfor anholde Folketingets partier for ikke at overholde Grundlovens § 22, 2. pkt. Så længe handicap-serviceloftet diskriminerer og mal-behandler familier ramt af handicaps, så overholder Folketingets partier ikke Grundlovens § 22, 2. pkt. Men heller ikke Handicapkonventionen, Børnekonventionen eller Menneskerettighedskonventionen.

Retorikkens hadefulde effekt

Når folketings-politikere fører ableistisk retorik, skaber det afstand, mistillid og had mod borgere med handicaps. Erik Fabrin (V) har tidligere sagt om udgifterne til det specialiserede område, at de har en "skadelig gøgeungeeffekt". Retorikken om at "gøre sig fortjent" iblandt Folketingspolitikere sætter borgere med et handicap i et dårligt lys, da nogle grundet handicap ikke kan bidrage og gøre sig fortjent. For at vende denne hetz mod borgere med handicap, er det afgørende at skabe økonomisk understøttelse af handicapområdet, ved f.eks. Mere refusion til at "Få den bitre pille til at glide nemmere ned", jf. Jakob Sølvhøj (EL). Det skal i hvert fald ikke kunne betale sig, at knægte borgere med handicaps grundlæggende rettigheder for kommunerne. Svømmepigesagen har illustreret at handicapsager fuldkommen mangler retssikkerhed for borgere. Det ville Folketingets politikere jo ikke acceptere for deres egen beskyttelse mod tilfældige overgreb på dem selv eller deres børn. Så hvorfor er der ingen handling på denne åbenlyse uretfærdighed?

Når et barn er blevet ulovligt tvangsfjernet og familiens menneskerettigheder krænket, så er der ikke engang tort at hente ved domstolene:

<https://jurainfo.dk/artikel/vigtig-dom-om-kommuners-ansvar-for-urigtige-afgoerelser-vedroerende-boern> Den hadefulde retorik forgrener sig også ud til domstolene.

Hvad sker der så med de ansatte, som udfører politikernes syn på borgere med handicap? De får da både i pose og sæk for deres krænkende ageren overfor sårbare familier: https://www.tv2east.dk/guldborgsund/fyret-centerchef-gav-ulovlig-instruks-om-at-spare-paa-boern-nu-faar-han-et-aars-loen-med-i-rygsaekken?fbclid=IwAR262-0OWSENIldf-mNkeGONgt1Ke13_qQz-LbiN9nyJy1V1k_0Qql9h-E

Hvad får de ødelagte børn og familier? En undskyldning for systematiske overgreb på udsatte familier og børn med handicaps, der for altid har skadet dem:

"Frederiksberg Kommune siger undskyld til 363 familier, som har været påvirket af omfattende fejl i kommunens sagsbehandling i sager om udsatte og handicappede børn og unge." <https://www.berlingske.dk/metropol/efter-systematisk-svigt-og-uretmaessig-tvangsfjernelse-af-born-nu-siger>

At byrådet på Frederiksberg kalder ulovlige tvangsfjernelser for "fejl" viser forråelsen og den manglende indsigt i de overgreb de begår på familier.

Sammenfattende

Politikerens forståelse af livsvilkår for borgere med handicap ændres nok ikke lige i morgen. Retorikken i Folketingsdebatten vedrørende inkorporering af Handicapkonventionen den 17/5 2021 viste en uværdig undertrykkelse af borgere med handicap. Hverken økonomi eller retssikkerhed må borgere med handicap få. Tænk, om en af jer kom ud for en ulykke og blev en del af de undertrykte i befolkningen, der skal opbevares på et hjem, væk fra dem som elsker jer, uden mulighed for at opnå grundlæggende rettigheder. Det minder os om vores historiske mal-behandling af borgere med et handicap, og på dommer Sajos tilsluttende udtalelse i Menneskerettighedsdomstolens afgørelse af 16/2 2016, Soares de Melo vs. Portugal, app. Nr: [72850/14](#) sidst i afgørelsen:

"Således skal der tages hensyn til forældrenes rettigheder. Barnets tarv kommer i spil, når de forpligtelser, der er forbundet med forældrerettighederne ikke overholdes af forælderen, eller at forældrene misbruger deres forældremyndighed. EMRKs krav opfyldes ikke, hvis man ignorerer betydningen af, at forældre og deres børn skal "være sammen" (se i denne forbindelse den overfor nævnte dom Gnahoré).

Den ensidige og absolutte forståelse af begrebet barnets interesses overherredømme er uvidenhed om behovet for at fortolke denne forestilling harmonisk med andre grundlæggende rettigheder. Absolutismen i barnets interesse kan nemt blive læst administrativt, som formalitet af børneværstjenesterne. En formalitet, som til gengæld hurtigt udarter sig under dække af, at være statens påståede paternalistiske velvilje. Historien om børns malbehandling og diskrimination er en historie om offentlige og private ydelser leveret af "frelser". For at forhindre, at denne historie gentager sig, er det af største betydning, at børnevelfærdsydelser fuld ud respekterer alle menneskerettighederne, herunder forældre, selv når omsorgsfulde mennesker er overbevist om, at de kun tjener børnenes tarv."

Vi vender tilbage til indholdet i dette citat i vores kommentering af aftalen 'Børnene Sidst'.

Vi ønsker at Folketingets partier sætter nogle af de gode intentioner til "barnets tarv", og overfører dem til handicapområdet, både økonomisk strukturelt og retssikkerhedsmæssigt. Det vil være i barnets tarv, jf. FN, men også i samfundets tarv, jf. Præambelen til Handicapkonventionen, hvorefter det økonomisk kan svare sig for samfundet at kompensere for handicaps, for at drage nytte af de ressourcer borgere med handicaps udgør.

Venlig hilsen
Kristina Kiettelmann Jensen
Formand for Klip - Forældre til anbragte børn

